

Spis treści

Podziękowania	11
Wstęp	12
Rozdział I. Pojęcie strategii oraz doktryny strategicznej i wojennej	15
Pojęcie strategii.	15
Paradoksalność strategii.	20
Polityka a strategia.	20
Model strategiczny.	22
Pojęcie doktryny strategicznej i wojennej	26
Doktryna strategiczna i wojenna – definicje.	26
Doktryna strategiczna	26
Doktryna wojenna.	28
Charakter doktryn wojennych	38
<i>Doktryna ofensywna</i>	39
<i>Doktryna obronna</i>	40
<i>Odstraszanie i zastraszanie</i>	41
<i>Doktryny mieszane</i>	42
Teorie wojskowe (strategiczne) a doktryna wojenna	42
Innowacyjność a doktryna wojenna	43
Technika a doktryna wojenna.	43
Ekonomia państwa a doktryna wojenna	44
Zintegrowanie doktryny wojennej ze strategią narodową	44
Strategia a teoria złożoności	45
Rewolucja w sprawach wojskowych (RMA).	49
Cykliczność RMA	52
Rewolucja Militarna	54
Znaczenie i zadania historii wojskowości	56
Rozdział II. Początkowy okres I wojny światowej	61
Doświadczenia z wojen w latach 1861–1914	61
Amerykańska wojna secesyjna 1861–1865.	62

Wojna rosyjsko-turecka 1877–1878.	63
Wojna burska 1899–1902.	64
Wojna japońsko-rosyjska 1904–1905.	67
Wojny bałkańskie 1912–1913.	69
Wnioski z wojen poprzedzających I wojnę światową.	70
Nowe szyki piechoty	73
Doktryna francuska w 1914 r.	74
Doktryna brytyjska w 1914 r.	78
Doktryna niemiecka w 1914 r.	79
Zadanie dla kursantów Akademii Wojennej – Aufgabe 1894 r.	81
Manewry cesarskie w 1894 r.	83
Faza manewrowa I wojny światowej w 1914 r.	85
Bitwa graniczna w Alzacji i Lotaryngii	86
Bitwa pod Mons	87
Bitwa łódzka	88
Źródła doktryn wojennych Wielkiej Brytanii, Francji i Niemiec przed I wojną światową	90
Proces tworzenia doktryn przed wybuchem I wojny światowej.	90
Proces wdrażania doktryn przed wybuchem I wojny światowej	91
Konfrontacja przedwojennych doktryn z rzeczywistością wojenną w 1914 r.	91
Ocena strategii Francji, Wielkiej Brytanii i Niemiec w początkowym okresie I wojny światowej	92

Rozdział III. Rewolucja doktrynalna na froncie zachodnim

w latach 1917–1918.	96
Alianckie próby przełamania impasu na zachodzie w latach 1915–1916.	97
Wojna pozycyjna	97
Brytyjska ofensywa nad Sommą	98
Zmiana koncepcji prowadzenia działań obronnych przez armię niemiecką w 1917 r. Doktryna „elastycznej obrony”.	101
Nowa brytyjska doktryna natarcia artyleryjskiego – <i>Materialschlacht</i>	106
Nawała ogniowa	108
Wał ogniowy.	108
Ogień kontrbaterijny.	109
Czołg – doświadczenia brytyjskie. Bitwa pod Cambrai – listopad 1917 r.	111
Nowa niemiecka doktryna natarcia – <i>Stosstrupptaktik</i>	113
Bitwa o Rygę 1917 r.	114
Bitwa pod Caporetto 1917 r.	115
Niemieckie ofensywy wiosenne w 1918 r.	116
Bitwa pod Amiens, 8 sierpnia 1918 r. – dojrzałość doktryny brytyjskiej.	118
Proces wypracowywania i wdrażania doktryny w czasie I wojny światowej	120
Rewolucja militarna w czasie I wojny światowej w latach 1917–1918	122
Ocena strategii Wielkiej Brytanii i Niemiec podczas I wojny światowej	125

Rozdział IV. Bewegungskrieg czy bitwa metodyczna?	127
Rozwój niemieckiej doktryny wojennej w latach 1919–1940	127
Lekcje I wojny światowej	127
Reichswehra 1919–1935	128
Doktryna działań manewrowych	129
<i>Doktryna taktyczna</i>	131
<i>Doktryna operacyjna – Bewegungskrieg</i>	131
<i>Przygotowania do remilitaryzacji</i>	132
Wehrmacht 1935–1939	133
<i>Powstanie wojsk pancernych</i>	134
<i>Powstanie Luftwaffe</i>	136
<i>Nowa doktryna ofensywna</i>	137
Źródła niemieckiej doktryny	139
Wdrażanie doktryny	140
Wnioski dotyczące powstawania i wdrażania niemieckiej doktryny wojennej	142
Rozwój francuskiej doktryny wojennej w latach 1919–1940	143
Ustawa o obronie narodowej	144
Uniwersytet Obrony Narodowej i jego rola we wdrażaniu doktryny	146
System szkoleniowo-mobilizacyjny Francji	147
<i>Naród pod bronią</i>	147
<i>Szkolenie żołnierzy</i>	148
<i>Armia rezerwowa</i>	149
Doktryna francuska – wymiar strategiczny i linia Maginota	151
Doktryna francuska – wymiar taktyczno-operacyjny	154
<i>Bitwa metodyczna i siła ognia</i>	155
<i>Mechanizacja armii</i>	157
<i>Doktryna sił powietrznych</i>	160
Źródła doktryny francuskiej	162
Wprowadzanie doktryny	163
Powstawanie i wdrażanie francuskiej doktryny wojennej – wnioski	164
Kampania francuska w 1940 r.	165
Dopracowanie niemieckich założeń doktrynalnych w okresie „dziwnej wojny” na podstawie kampanii w Polsce	165
Stosunek sił przeciwników	167
Plany sprzymierzonych – Plan E, Plan D, Wariant Breda	167
Plan niemiecki – Fall Gelb	169
Bitwa we Flandrii – maj 1940 r.	172
Wnioski z kampanii francuskiej w 1940 r.	173
Niemiecka rewolucja doktrynalna w latach 1919–1940 r. – aspekt RMA	175
Ocena strategii Francji i Niemiec w 1940 r.	176
Rozdział V. Droga do Jom Kippur	180
Wojna w 1948 r.	180

Wojna w 1956 r.	183
Wojna sześciodniowa	185
Wojna na wyczerpanie	193
Linia Bar-Lewa	195
Doktryna izraelska w 1973 r.	195
Źródła doktryny	195
Podstawowe założenia doktryny wojennej Izraela w 1973 r.	197
Izraelska doktryna wojenna w 1973 r.	198
Doktryna wojenna Egiptu w 1973 r.	200
Decyzja polityczna dotycząca wojny z Izraelem	200
Analiza strategiczna.	202
Podstawowe założenia doktryny wojennej Egiptu w 1973 r.	202
Doktryna wojenna Egiptu w 1973 r.	203
Wojna Jom Kippur 6–25.10.1973 r.	207
Pierwsza faza działań na Synaju 6–9.10.1973 r.	208
Pauza operacyjna 10–13.10.1973 r.	210
Ofensywa egipska 14.10.1973 r.	211
Kontrofensywa izraelska 15–24.10.1973 r.	211
Wnioski z wojny Jom Kippur	213
Doktryna wojenna Izraela	213
Doktryna wojenna Egiptu	216
Ocena strategiczna Egiptu i Izraela podczas wojny Jom Kippur.	217
Rozdział VI. Bitwa Powietrzno-Lądowa	220
Zmiany doktrynalne w armii amerykańskiej w latach 1946–1976	220
Sytuacja armii amerykańskiej w latach 1972–1973	221
Powstanie TRADOC w 1973 r. – jego rola i zadania	222
Proces wypracowywania doktryny Aktywnej Obrony	223
Faza I: 1973–1974	223
Faza II: 1975–1976.	226
Doktryna Aktywnej Obrony na podstawie FM 100-5 Operacje	227
Krytyka doktryny Aktywnej Obrony i rozpoczęcie prac nad nowym regulaminem FM 100-5	229
Doktryna Bitwy Powietrzno-Lądowej	230
FM 100-5 wersja z 1982 r.	230
FM 100-5 wersja z 1986 r.	232
Wdrażanie doktryny w armii amerykańskiej w latach 1973–1991	233
System szkolenia podoficerów	234
Narodowe Centrum Treningowe (NTC)	234
Szkoleniowy Program Dowodzenia Bitwą (BCTP)	236
Szkolenie oficerów sztabowych (SAMS).	236
Iracka doktryna wojenna na podstawie działań wojennych przeciwko Iranowi w latach 1980–1988	237

Armia iracka na Kuwejskim TDW w latach 1990–91	239
Planowanie strategiczno-operacyjne oraz struktura dowodzenia wojsk sprzymierzonych na Kuwejskim TDW	241
Armia amerykańska na Kuwejskim TDW w przeddzień operacji „Pustynny Miecz”	243
Działania bojowe 24–28 lutego 1991 r. – „Pustynny Miecz”	244
Doktryna Bitwy Powietrzno-Lądowej w aspekcie operacyjnym podczas „Pustynnej Burzy”	246
Bitwa pod Easting 73 jako przykład doktryny Bitwy Powietrzno-Lądowej w aspekcie taktycznym oraz teorii nieliniowości	247
Bitwa pod Easting 73 – analiza scenariuszowa	249
Bitwa pod Easting 73 – wnioski	252
Tworzenie i wprowadzanie doktryny w armii USA w latach 1973–1991	252
Doktryna Bitwy Powietrzno-Lądowej – podsumowanie.	256
Wojna w Zatoce Perskiej a teoria RMA	256
Ocena strategiczna USA i Iraku podczas wojny w Zatoce Perskiej w 1991 r.	258
Rozdział VII. Trafność i wiarygodność doktryny	260
Podsumowanie badań	260
Przyczyny tworzenia nowej doktryny	261
<i>Przegrana wojna</i>	261
<i>Groźba przegranej w wojnie</i>	262
<i>Zagrożenie w czasie pokoju</i>	263
<i>Zmiana status quo</i>	264
<i>Postęp techniczny</i>	265
<i>Przyczyny tworzenia nowej doktryny – podsumowanie</i>	265
Charakter nowej doktryny	266
<i>Doktryna ofensywna</i>	267
<i>Doktryna obronna</i>	267
<i>Homogeniczność doktryny wojennej</i>	267
<i>Korelacja między doktryną obronną a zagrożeniem w czasie pokoju</i>	268
<i>Korelacja między doktryną ofensywną a chęcią zmiany status quo</i>	270
<i>Wnioski dotyczące wyboru rodzaju doktryny wojennej</i>	270
Źródła nowej doktryny	270
<i>Historia</i>	271
<i>Geografia i geopolityka</i>	271
<i>Technika</i>	271
<i>Ostatni (bieżący) konflikt zbrojny</i>	271
<i>Współczesne konflikty zbrojne</i>	273
<i>Wnioski dotyczące źródeł nowej doktryny wojennej</i>	273
Proces wypracowywania (tworzenia) doktryny	273
<i>Otwartość procesu doktrynalnego</i>	274
<i>Ukierunkowanie procesu doktrynalnego</i>	274

<i>Manewry i ćwiczenia</i>	275
<i>Wnioski dotyczące procesu wypracowywania (tworzenia) doktryny</i>	275
Proces wdrażania doktryny	275
<i>Wskazówki doktrynalne</i>	276
<i>Manewry i ćwiczenia</i>	276
<i>Morale i wyszkolenie</i>	276
<i>Nowe instytucje</i>	276
<i>Nowa organizacja sił zbrojnych</i>	278
<i>Wnioski dotyczące procesu wdrażania doktryny</i>	278
Cechy doktryny	278
<i>Innowacyjność</i>	279
<i>Teoria</i>	279
<i>Praktyka</i>	280
<i>Integracja ze strategią</i>	280
<i>Nieliniowość</i>	280
<i>Rewolucja w sprawach wojskowych</i>	280
<i>Wnioski dotyczące cech doktryny</i>	280
Ocena skuteczności doktryny	281
<i>Militarny wynik konfrontacji zbrojnej</i>	281
<i>Poziom strat w wyniku konfrontacji zbrojnej</i>	282
<i>Stosunek sił podczas bitwy/kampanii/wojny</i>	282
<i>Osiągnięcie celów politycznych</i>	282
<i>Wnioski dotyczące oceny skuteczności doktryny</i>	284
Źródła wiarygodności i skuteczności doktryny wojennej	285
<i>Źródła wiarygodności i skuteczności doktryny wojennej w czasie pokoju</i>	285
<i>Źródła wiarygodności i skuteczności doktryny wojennej w czasie wojny</i>	289
Sposoby wypracowywania i wdrażania doktryny wojennej	290
<i>Sposoby wypracowywania i wdrażania doktryny wojennej w czasie pokoju</i>	290
<i>Sposoby wypracowywania i wdrażania doktryny wojennej w czasie wojny</i>	292
Ewolucja czy rewolucja?	294
Model doktrynalny	294
Zakończenie	299
Bibliografia	301